

บันทึก

เรื่อง ขอให้ตีความใน Memorandum of Agreement

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยหนังสือที่ ๒๕๑๒/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๐๒ และที่ ๒๖๙๕/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๐๒ ความว่า ได้รับรายงานจากกระทรวงการคลังว่า บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ได้มี หนังสือขอยกเว้นภาษีซีเมนต์ที่บริษัทฯ ผลิตออกจำหน่ายให้แก่ โอ.ไอ.ซี.ซี. ซึ่งเป็นผู้แทนของ สหรัฐอเมริกา เพื่อจัดสร้างสนามบินให้แก่กองทัพอากาศโดยใช้เงินช่วยเหลือของรัฐบาล สหรัฐอเมริกา โดยอ้างว่าตามสัญญาระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกานับลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๔๙๙ ข้อ ๒ ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีได้กำหนดไว้ว่า วัสดุและเครื่อง อุปกรณ์ในการก่อสร้างตามโครงการใด ๆ ซึ่งรัฐบาลสหรัฐอเมริกาคือผู้จ่ายเงินให้นั้นจะต้องได้รับ ยกเว้น ภาษี (Customs duties & purchase taxes) แต่กระทรวงการคลังเห็นว่าตาม พระราชบัญญัติภาษีซีเมนต์ซึ่งทำในพระราชอาณาเขต พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ภาษีซีเมนต์เก็บ จากผู้ผลิต มิได้เก็บจากผู้ซื้อ เมื่อกฎหมายมิได้กำหนดให้อำนาจแก่กระทรวงการคลังที่จะยกเว้น ภาษีซีเมนต์เช่นนี้ได้ จึงไม่อาจอนุญาตให้ โอ.ไอ.ซี.ซี. ได้รับยกเว้นภาษีซีเมนต์รายนี้ได้ โดยที่มิ ความเห็นแตกต่างกันอยู่ในเรื่องนี้ กระทรวงการคลังจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา ตีความว่า ถ้าหาก โอ.ไอ.ซี.ซี.เป็นผู้ซื้อซีเมนต์จากบริษัทปูนซีเมนต์ จำกัด และนำมาใช้เป็นวัสดุใน การก่อสร้างสนามบินดังกล่าวนี้จะได้รับการยกเว้นภาษีซีเมนต์ตามนัย Memorandum of Agreement ฉบับลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๔๙๙ ข้อ ๒ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองพิเศษ) ได้ตรวจ พิจารณาปัญหาเรื่องนี้แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ พระราชบัญญัติภาษีซีเมนต์ซึ่งทำในพระราชอาณาเขต พุทธศักราช ๒๔๗๕ ได้กำหนดให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมซีเมนต์เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีซีเมนต์ที่ผลิตออกจำหน่ายนั้น และภาษีซีเมนต์นี้เก็บเอาจากผู้ผลิตก่อนที่จะนำซีเมนต์นั้นออกจากโรงงานผลิต ภาษีดังว่านี้จึงไม่มี ลักษณะเป็น purchase taxes ตามความใน Memorandum of Agreement แต่มีลักษณะเป็น ภาษีในการผลิต ฉะนั้น โอ.ไอ.ซี.ซี. จึงไม่ได้รับการยกเว้นภาษีตามสัญญานี้

ข้อ ๒ อย่างไรก็ตาม ถ้าหากจะได้พิจารณาถึงเจตนารมณ์ของ Memorandum of Agreement ฉบับนี้แล้ว จะเห็นได้ว่าทั้งรัฐบาลไทยและรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นคู่ภาคีแห่ง สัญญานี้ต่างมีความประสงค์ในอันที่จะให้เงินทุนตามโครงการช่วยเหลือทางทหารของ สหรัฐอเมริกาที่นำมาใช้ในการก่อสร้างตามโครงการ ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการก่อสร้างให้ มากที่สุด จึงได้ตกลงให้เงินทุนที่นำมาใช้จ่ายในการนี้ปลอดจากภาษีชนิดต่างๆ เท่าที่จะทำได้ เมื่อ โอ.ไอ.ซี.ซี.มิได้รับยกเว้นภาษีซีเมนต์สำหรับซีเมนต์ที่ซื้อไปเพื่อใช้ในการก่อสร้างสนามบินดังที่ได้

กล่าวมาในข้อ ๑ แล้ว จำนวนเงินทุนที่จะใช้จ่ายในการก่อสร้างก็ย่อมจะเหลือน้อยลงไปตามส่วน และอาจไม่พอใช้ในการก่อสร้างให้เสร็จตามโครงการได้ ซึ่งความจริงในข้อนี้ เป็นเรื่องที่น่าสนใจ อยู่มาก และควรที่จะได้รับการพิจารณาจากรัฐบาลไทย เพราะตามสัญญาที่ทำไว้กับรัฐบาลของ สหรัฐอเมริกาฉบับนี้ รัฐบาลไทยได้ยอมรับที่จะยกเว้นภาษีให้ ซึ่งถ้า โอ.ไอ.ซี.ซี.ซื้อซีเมนต์ที่ใช้ใน การนี้จากต่างประเทศก็ย่อมจะได้รับยกเว้นภาษีศุลกากรและภาษีการซื้อ แต่เป็นผลให้บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ขายซีเมนต์ไม่ได้ และเงินตราต้องไปตกอยู่ต่างประเทศ ฉะนั้นเมื่อตาม กฎหมายปรากฏว่าไม่อาจยกเว้นภาษีซีเมนต์รายนี้ให้แก่ โอ.ไอ.ซี.ซี.ได้ เพราะเป็นภาษีในการผลิต ซึ่งบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ต้องเป็นผู้เสียดังได้กล่าวมาแล้ว ก็ขอที่รัฐบาลไทยจะได้หาทาง ปฏิบัติที่จะมิให้ข้อความอันเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีใน Memorandum of Agreement ฉบับลง วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๔๙ นี้ ต้องกลายเป็นหมันไป

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๐๒